

XAVER

časopis banskobystrických bohoslovcov
ročník XV.

1/2008

Seminárna púť

**Diecézy
po novom**

**Rozhovor
s Mariánom
Gavendom**

XAVER
Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského v Badíne

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XV.
číslo: 1/2008 (Veľká noc)

jazyková korektúra
Mgr. Dušan Rončák

teologický poradca
PhDr. Ing. Miroslav Kuric

technické spracovanie
Ján Jáger, Ján Kraus
fotograf: Dominik Jáger
coverfoto: Dominik Jáger

adresa redakcie
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

tel: (+421) (0) 484182602
e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk
bankové spojenie časopisu
0434002927/0900

cirkevné schválenie
Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98

registračné číslo
MK SR 1429/96
ISSN 1335-2628

Z O B S A H U

Ján UHNÁK
Púť v znamení cesty domov.....6

ThDr. Marián BUBLINEC, PhD.
Pozrite, ako sa milujú.....22

**Byť znamením,
ktorému budú odporovať
(rozhovor s Mons. GAVENDOM).....24**

Krížová cesta pre miništrantov.....28

Nové diecézy.....32

**Mons. Tomáš Galis
biskupom Žilinskej diecézy.....34**

šéfredaktor
Ing. Ján Uhnák

redaktor
Mgr. Dušan Rončák

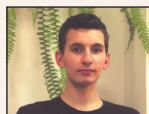
distribúcia
Peter Lupták

redaktor
Erik Pohorelec

vizuálna koncepcia
Ján Jáger

poradca
Siarď Sklenka

redaktor
Peter Piš

redaktor
Michal Lajcha

Ú V O D N Í K

O čom snívam, kto je môj vzor? Zdeno Chára? Peter Cmorík? Zuzana Fialová? Čo je v živote najdôležitejšie? Čo najviac potrebujeme? Mať ten najlepší mobil, dokončiť čo najľahšie a najlepšie školu, nájsť si teplé, dobre platené pracovné miestečko? Mať dom, auto, chatu, najkrajšiu ženu, mať tie najskvelejšie deti? Chodiť na exotické dovolenky, postarať sa o bezbolestnú starobu? A potom...? Nájsť pekné, tiché miesto na cintoríne a pomník zo švédskej žuly? A to je všetko? Preto som sa toľko namáhal, pracoval, krvopotne „naťahoval“ stránky kníh do svojej pamäte, postaral sa o čistinku v lese, keď zmizli stromy použité na desiatky strán prác, ktoré som odovzdal?

Podelím sa s tebou o tie svoje vzory. Jedným z vynikajúcich je svätý František Xaverský. O čom sníval? Máš minútu na rozmýšľanie... Áno, sníval o dokonalosti. Ale nie o tej ľudskej – perfekcionizmus nás privedie dolu, a nie hore. Sníval o dokonalosti plnej lásky, ktorá sa nepomíňa – o svätosti a spásy – a to nielen pre seba, ale pre čo najviac ľudí. Putoval kvôli nim až do ďalekej Indie a Japonska a sníval aj o Číne, kde by naozaj bolo koho evanjelizovať.

Takto vlastne najlepšie nasledoval Pána Ježiša. On sám bol dokonalým vzorom pre sv. Františka. A pre mňa a nás všetkých. Ohlasoval Božie kráľovstvo už tu na zemi a nakoniec putoval do Jeruzalema, aby nám svojim maximálnym sebazaprením otvoril cestu k účasti na svojom živote. „Veď aj Kristus raz navždy trpel za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby vás priviedol k Bohu. Bol usmrtený v tele, ale Duchom oživený“ (1Pt 3, 18).

Predpokladám, že vieš, že sv. Františkovi Xaverskému je zasvätený nielen náš seminár, ale celá Banskobystrická diecéza. Preto sme sa my, bohoslovci a predstavení, vydali na púť do jeho rodiska – na hrad Xaver v Španielsku. Popri ňom sme navštívili aj iné miesta milostí, kde žili ďalšie vzory hodné nasledovania. O nich tiež píšeme na stránkach tohto čísla.

Život začína niekedy hmlisto. Vzorov a životných ciest je veľa, no treba si z nich vybrať slobodne to čisté. Tak ktoré sú, či aspoň budú tie tvoje? Vyber si tak, aby boli večne isté. To ti prajem z hĺbky svojho srdca.

Ján UHNÁK, šéfredaktor

Ani začiatok roku 2008 nebol chudobný na udalosti. Zaujímavosťou o priebeh akcií v seminári pozývame sledovať nasledovné dátumy:

14.1.2008 - Hneď týždeň po našom príchode do seminára sa opäť zišlo banskobystrické kňazstvo na celodiecéznych rekolekciách. Cieľom tohto stretnutia bolo oboznámiť kňazov s Pastoračným a evanjelizačným plánom Katolíckej cirkvi na roky 2007-2013.

Všetko to začalo sv. omšou, na ktorej o. biskup R. Baláž pripomenul jednu dôležitú vetu, ktorá mi dodnes rezonuje v ušiach: *“Nik nemôže zmeniť duše skôr, než predtým nezmení seba”*.

Potom nasledovalo viacero prednášok, ktoré hovorili o potrebe takejto iniciatívy pastoraácie práve v dnešnej dobe. Rekolekcie ukončil výborný obed, aby si kňazi, posilnení na tele i duchu, svoje vedomosti mohli vyskúšať v praxi vo farnostiach.

22.1. - Do nášho seminára zavítal ojedinelý hosť, a to z kruhov rovno politicko-medzinárodných. *Antonio Provenzano* je veľvyslancom Talianskej republiky na Slovensku. Na služobnej ceste neobišiel ani náš seminár, aby sa mohol aspoň v krátkosti s nami stretnúť. Pri svojom predstavení nám o.i. spomenul, ako si nažívajú bohoslovci v Taliansku, aby zároveň mohol vyjadriť aj radosť nad našou spoločnou kresťanskou vierou, ktorú majú naše krajiny už nejaký ten rok. Po malej exkurzii seminárom a zápisom do kroniky sa s nami rozlúčil.

31.1. - Ak vám niečo hovorí prívlastok “anjelský učiteľ”, tak potom myslíme asi na tú istú osobu. Podľa seminárnej tradície si zvláštnym spôsobom pripomínáme januárového svätca, patróna všetkých filozofov i teológov – sv. *Tomáša Akvinského*. Zakaždým to má na starosti 5.ročník, ktorý nám osobitným spôsobom približuje tohto muža vedy a viery. Odporúčam kliknúť si na náš web, kde nájdete jeho hlboké modlitby, ktoré odzneli pri tejto príležitosti. Svojou prednáškou prispel aj náš súčasný profesor liturgiky a liturg. spevu *ThDr. Peter Caban*. Odkaz sv. Tomáša, starý vyše 800 rokov, má pre nás nedoceneniteľnú hodnotu i v súčasnosti.

2.-10.2. - O púti do rodiska sv. Fr. Xaverského sa dozviete na stranách tohoto čísla, ktoré držíte práve v rukách...

13.2. - Ďalšou udalosťou, ktorú sa tu ešte patrí spomenúť, bola akcia, tentoraz Dcér sv. Pavla (paulíniek), ktorá bola spojená s prezentáciou najnovšej knihy, venujúcej sa hlbokému štúdiu Evanjelia podľa Marka od autora *Silviana Faustiho SJ*. Prezentáciu doplnil svojou exegézou *S.S.Dr. Blažej Štrba* a potom sa už mohlo predávať.

23.2. V tento deň sa náš seminár zaplnil opäť nezvyčajným množstvom návštevníkov. Mariánske kňazské hnutie tu zorganizovalo celodiecézne večeradlo k Panne Márii, ku ktorému boli pozvaní všetci ctitelia našej nebeskej Matky. Program, pozostávajúci z modlitby sv. ruženca, krížovej cesty, liturgie hodín a adorácie, bol ukončený sv. omšou. Títo ľudia boli pre nás živým príkladom toho, že aj človek dnešnej doby je stále závislý od Božieho pôsobenia a ustavičného orodovania Panny Márie.

24.2. V Tretiu pôstnu nedeľu sme sa rozlúčili s bývalým rektorom nášho kňazského seminára a pomocným banskobystrickým biskupom Mons. *Tomášom Galisom*. Po vyše 30 rokoch strávených v našej diecéze sa stal hlavným pastierom ľudu v novozriadenej Žilinskej diecéze. Srdečnú vďaku za pomoc pri spravovaní diecézy mu pri sv. omši v prítomnosti nás seminaristov i veriacich vyslovil banskobystrický diecézny biskup Mons. *Rudolf Baláž*. Za všetko, čo ste pre nás urobili, vám o. biskup voláme: „Deo gratias!“

Na toto obdobie by to bolo zo seminára asi všetko. Ak chcete prispieť do tejto rubriky noviniek, stačí nás (ako vidíte) len navštíviť. O všetkom dôležitom sa aj tak dozviete na našej stránke www.xaver.sk, ktorá je pre vás vždy pravidelne aktualizovaná.

Turín

Barcelona

Montserrat

Zaragoza

Xavier

Lurdy

Ars

Mníchov

Prečo vlastne človek putuje? Nebolo by lepšie namiesto dlhej, únavnej, často aj celonočnej cesty v autobuse, zažitia blízkeho bratského spoločenstva na zadnej päťsedačke, časenky na záchodoch, silnej viery, že čaj počas raňajok pri autobuse nezamrzne skôr, ako ho vypijeme, len tak sedieť vo vykúrenej seminárnej kaplnke a počúvať duchovné posolstvo pútnických miest aj s ich fotkami? Veď duchovné posolstvo o týchto miestach sme počuli a videli aj pred púťou ešte počas prípravy na ňu vďaka otcovi špirituálovi Lubomírovi Gregovi a všetkým, ktorí mu pomáhali. Mimochodom, bez neho by sme mnohokrát ani bližšie nevedeli, čo sa na tých pútnických miestach odohralo a prečo tam vôbec ideme. (Viaceré opisné články navštívených miest zahŕňajú časť z tohto duchovného posolstva a prípravy.)

Celý náš život je púť – Cirkev na zemi je putujúca. Skutky apoštolov (9, 2) hovoria o kresťanstve ako o ceste. Pre kresťana by nemala byť dôležitá poloha (kde som), ale spoločenstvo (s kým som). V Liste Hebrejom (11, 13) sa píše: „*Všetci títo umierali vo viere, aj keď nedosiahli to, čo bolo prisľúbené, ale zďiaľky to videli a pozdravovali; a vyznávali, že sú na zemi iba cudzincami a pútnikmi.*“ A List Filipanom (3, 20) hovorí: „*Veď naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista.*“

Pútnické miesta sú, ako sa píše aj v článku o Lurdoch, často miesta, kde sa spája nebo so zemou, takže by sa dalo s trochou fantázie povedať, že keď ideme na púť, tak ideme domov. Okrem toho priamo na mieste, kde svätec žil, sa dá lepšie „dýchať“ atmosféra jeho života a zobrať si

z neho príklad pre svoj život a rozdávať ho aj druhým.

Za cieľ svojej púte sme si vybrali rodisko patróna nášho seminára a celej našej diecézy sv. Františka Xaverského – hrad Xaver (obec Javier) pri meste Pamplona v severozápadnom Španielsku. Po ceste sme navštívili aj iné pútnické (i nepútnické) miesta: Turín (sv. Ján Bosco), Barcelona, Montserrat, Zaragoza, Lurdy, Ars (sv. Ján Mária Vianney) a Mníchov. Za sedem dní sme najazdili okolo 6300 km.

Na púti sme zažili krásne aj ťažšie chvíle (tie druhé najmä vtedy, keď sme cestovali dve noci za sebou v autobuse), avšak ani tie nás nezničili, keď sme si spomenuli na Izaiášovo povzbudenie (40, 31): „*Ti však, čo dúfajú v Pána, dostávajú novú silu, získavajú krídla ako orly, utekať budú a neustanú, budú putovať a neomdlejú.*“

Za túto, najmä duchovne veľmi obohacujúcu púť sa chceme spolu so žalmistom (Ž 84, 6) srdečne poďakovať v prvom rade nášmu Pánovi: „*Blažený človek, ktorému ty pomáhaš, keď sa chystá na svätú púť.*“ Ďalej ďakujeme otcovi biskupom Rudolfovi – za jeho duchovnú aj materiálnu podporu – i Tomášovi – za jeho účasť i mnohé povzbudenie počas púte i slávenie každodennej liturgie.

Veľká vďaka patrí aj našim predstaveným za zorganizovanie púte a všetkým ostatným, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli. Všetkým (aj vám čitateľom Xavera) ďakujeme za modlitby – na pútnických miestach sme vám vyprosovali mnohé milosti a sľubujeme, že v tom budeme pokračovať aj naďalej.

Ján UHNÁK, 2. ročník

NEDEĽA A PONDELOK: DÁŽĎ MILOSTÍ V TURÍNE I POČAS CESTY

Turín – hlavné mesto talianskej provincie Piemont – je dnes s takmer 1 milión obyvateľmi štvrtým najväčším talianskym mestom. Architektonickým symbolom mesta je 168 metrov vysoká vyhladkovú veža Mole Antonelliana. Ak poznáte toto stredisko priemyslu, obchodu a kultúry severnej časti Talianska iba vďaka značke FIAT (Fabbrica Italiana Automobili Torino), svetoznámemu futbalovému mužstvu Juventus či zimnej olympiáde 2006, vedzte, že túto metropolu poznáte nedostatočne. Nemožno totiž nezvýrazniť osobnosť, ktorá preslávila Turín najviac, sv. Jána Bosca.

Sv. Ján Bosco (1815-1888)

Veľa získal výchovou svojej mamy Margity, ktorá síce nevedela čítať a písať, ale poznala naspamäť celé kapitoly Starého aj Nového zákona. Od nej si zapamätal najmä to, že prvou a poslednou vecou, ktorú má každý deň urobiť, je modlitba.

Veľký vplyv na jeho život mal aj jeden sen, keď mal ešte iba 9 rokov. Vtedy sa mu snívalo, že vidí hrať veľké množstvo chudobných chlapcov, ktorí okrem toho, že sa hrali, aj poriadne hrešili. Vtedy mu vo sne jeden tajomný dobrotivý muž povedal: „Ak chceš týchto chlapcov získať, získaš si ich iba dobrotou a láskou.“ A k tomu nejaká žena, tiež vznešená, dodala: „Buď pokorný, silný a pevný. Časom všetko pochopíš.“

S týmto snom vstúpil do kňazstva, a to rovno do turínskych ulíc a väzníc. Bol šokovaný z toho, čo v Turíne videl. Celé mesto akoby vrelo v napätí a zároveň v zúfalej situácii. Vtedajšia mladá generácia bola generáciou s tvrdou tvárou, schopnou urobiť čokoľvek, len aby dosiahla, čo si zaumienila.

V tom čase kňazi čakali na mladých iba vo svojich kostoloch a „oplakávali“ staré zlaté časy. Don Bosco začal svoj apoštolát práve medzi tými, ktorých iba každý odsudzoval, ale nikto im nič nedával. Po prvých rozhovoroch a pozvaniach na faru získaval stále ďalších a ďalších, až nakoniec sa v časti nazývanej Valdocco v jednej šope zriadilo prvé oratórium. Oratórium však neslúžilo iba na sviatky, ale slúžilo ako každodenné útočisko pre vtedajších opustených chlapcov mesta. Kto v oratóriu nemal prácu, Don Bosco mu ju pomáhal hľadať, a kto ju mal, povzbudzoval ho, aby ju ešte viac skvalitňoval. Dokonca chodil za chlapcami aj do ich zamestnania, z čoho mali veľkú radosť nielen oni, ale aj zamestnávateľa. Počet chlapcov sa neustále zvyšoval a to aj napriek tomu, že program v oratóriu bol veľmi prísny.

A ešte pár myšlienok od Dona Bosca:

„Ak chceš, aby ta poslúchali, snaž sa, aby si bol milovaný. Ak chceš, aby ta milovali, tak

daruj lásku. Ak niečo prikazuješ alebo vyčítaš, potom daj vždy najavo, že chceš to najlepšie a nemáš v úmysle presadiť svoju vôľu.“

„Modlitba je zbraň, ktorú stále nosíme so sebou, aby sme sa v čase nebezpečenstva mohli brániť.“

Don Bosco preventívny výchovný systém by sa snáď dal vyjadriť týmito sloganmi:

- **Nestačí ich milovať, musia cítiť, že sú milovaní** – prispôbiť sa až po hranicu hriechu
- žiť pre nich a žiť s nimi.
- Bez dôvery niet výchovy, ale dôvera sa nedá vynútiť.

Naše zážitky

Po nočnej a dopoludňajšej jazde zo Slovenska blúdiť daždivým Turínom, „nevediac, kde je sever“, neznie práve najlákavejšie, ale veď sme na púti... Mali sme mať totiž svätú omšu v kostole „di San Francesco“, kde sme sa síce dostali, ale sv. omša bola dohodnutá „u Saleského“, a nie „Asiského“. (Dúfam, že vás to neodradí v snahe o svätosť, ale za to, že si vás niekto niekedy popletie, to stojí. Alebo si zmeňte meno, ak ste menovec nejakého svätca.)

Pozreli sme Baziliku Panny Márie Pomocnice a všetko, čo k tomu patrí: Pinardiho kaplnku a oratórium Valdocco, z ktorých sú už dnes viac-menej muzeálne priestory – izby, kde žil, zomrel, modlil sa a pracoval geniálny vychovávateľ Don Bosco. Bazilika bola za tri roky postavená práve z podnetu Don Bosca na mieste spomínanej kólne a prvého oratória. Don Bosco o nej hovoril, že každý jej kameň je zázrakom Panny Márie, lebo ona sama sa starala o stavbu tohto chrámu.

Ďalej sme navštívili katedrálne Dóm sv. Jána Krstiteľa, patróna mesta, kde je uložené Turínske plátno a obraz Pierra Giorgia Frassatiho, ktorý žil úplne normálnym a príťažlivým životom, a predsa sa stal svätým!

Upršaný pondelok

Jedinečný nocľah, aký sme nemohli zažiť počas celého zvyšku púte, vďaka prijatiu talianskych saleziánov i ranná sv. omša nás vynikajúco pripravili na náročný pondelok. Prechádzali sme popri pobreží mora, naše sny vidieť aspoň z diaľky slávne Monako však zmaril vytrvalý dážď. V tento deň sme síce nemali v pláne navštíviť nijaké miesto, no práve celodenná cesta autobusom nám dala poriadne zabrať. Až neskoro večer sme dorazili k španielskej Barcelone.

UTOROK: FAŠIANGY V ŠPANIELSKU

Naša púť vrcholila práve v Španielsku, ktoré sa hneď dalo poznať svojou teplejšou klímou. Utorok bol teda pre nás nielen prípravným dňom pred začiatkom Veľkého pôstu, ale aj prípravným dňom pred vrcholom a hlavným cieľom našej púte.

Prvou zástavkou v tejto krajine bola pre nás Barcelona. Ako jedno z dominantných a najväčších miest Španielska (po Madride je s takmer 2 miliónmi obyvateľov druhým najväčším mestom) sa nám ukázala v plnej nádhere. Jej umeleckou dominantou je obrovský, aj keď stále (po 115 rokoch) nedostavaný chrám Sagrada familia; jeho dostavanie sa odhaduje na čas okolo štyridsať rokov (najskôr v roku 2041). Je vystavaný v modernom štýle, hlavným architektom a tvorcom chrámu bol Antonio Gaudí, v dejinách umenia známy pokrivenými stenami a odvážnymi fantazijnými líniami. Vo vnútri chrámu sa samotný človek cítil ako mravec v mravenisku.

Ak umeleckou dominantou mesta bol Chrám Svätej rodiny (Sagrada familia), tak jeho duchovnou dominantou je dozaista jeho katedrálly chrám, Bazilika sv. Eulálie, starokresťanskej mučienice a patrónky mesta. Ak ste ešte vôbec o tejto svätici nepočuli, nič si z toho nerobte – my sme o nej tiež v tento deň počuli prvý raz.

Na hlavnej barcelonskej ulici, nesúcej meno Rambla, sa na každom kroku ozývali zvuky najrôznejších hudobných nástrojov, doplnené veľkým množstvom atrakcií.

Aj tu, a najmä tu, sa dalo poznať, čím Španielsko – teda aspoň tento jeho kraj – žije azda najviac: silným cestovným ruchom. Na konci tejto nádhernej ulice nás čakalo niečo vskutku neobyčajné – more. Niežeby sme pri pohľade naň objavili Ameriku (socha Krištofa Kolumba, jej objaviteľa, dívajúca sa na nás z vrcholu vyše 50-metrového stĺpa, nás k tomu istotne pobádala), ale predsa: more je more.

Očarenie z Barcelony samozrejme nepominulo, lebo sme sa vybrali na neďaleký kopec, nazývaný Tibidabo. Odtiaľ sa nám núkal nádherný, priam fascinujúci pohľad na celú Barcelonu. Už samotný pohľad na mesto zvyšoval atraktivitu tohto miesta. Na vrchu Tibidabo sa nachádza kostol zasvätený Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu (veď podľa neho nesie samotné miesto meno – „tibidabo“ totiž znamená čosi ako „tebe dám“). Hneď pod kostolom sa nachádza zábavný park, v ktorom sa na voľnom priestranstve nachádza niekoľko kolotočov. Bolo tu cítiť akúsi silnú syntézu duchovného a svetského života – ak sa ľudia rýchlo unavia zo svetskej zábavy, môžu v kostole načerpať živú vodu, po ktorej už nikdy nebudú smädní.

Po krátkom, ale intenzívnom očarení z Tibidaba, sme sa presunuli k vzdialenejšiemu benediktínskemu kláštoru v Montserrat. Kláštor, situovaný do prostredia vrchov a hôr, na nás dýchal svojou historicko-duchovnou atmosférou. Počas celého roka ho navštevuje veľké množstvo pútnikov. Mali sme tu nielen duchovný zážitok, ktorý bol spojený so slávnostnými večerami (v katalánčine), ale aj umelecký, pretože po skončení večier nasledovalo krátke, ale pekné vystúpenie chlapčenského zboru. Po skončení tohoto „koncertíku“ sme zistili, že vonku je už tma, a ani sme nevedeli, ako rýchlo nám čas utiekol.

STREDA: VYSNÍVANÝ XAVÉR

Utorok bol náročný, no plný spoznávania nových miest. V nasledujúci deň sme už nabrali priamy kurz: smer hrad Xaver.

Ešte predtým sme však počas cesty mali dopoludnia možnosť vidieť mesto Zaragoza. Na prvý pohľad to je celkom obyčajné španielske mesto, no pri pohľade druhom sme zistili, že to tak nie je. Typické dlhé námestie ukrývalo peknú fontánu netradičných tvarov a v blízkosti námestia sme natrafili na niekoľko historických kostolov, vrátane Baziliky Panny Márie na stúpe, nazvanej na pamiatku zjavenia Panny Márie ešte niekedy z doby hlbokého stredoveku.

Aj v Zaragoze uplynul čas veľmi rýchlo – strávili sme tu asi pol druhu hodiny – a po jej krátkej prehliadke sme už nastúpili do autobusu a šli tam, kam nás celý čas viedli naše duchovné túžby.

Po hodinách strávených v autobuse sme teda konečne dosiahli svoj cieľ, rodisko patróna nášho seminára i celej diecézy – sv. Františka Xaverského. Keby sme prišli pred 502 rokmi, uvideli by sme

ho určite ešte ako novorodenca. Hrad, v ktorom prežíval svoje detstvo, prežrádzal vznešenosť jeho stavu. Ambiciózny, vzdelaný mladý muž, ktorému sa predostierala vynikajúca kariéra. To by však nemohol stretnúť sv. Ignáca z Loyoly, ktorý ho pohol k úplnej zmene zmysľania. Jeho nadšenie pre evanjelium ho zavialo na opačný kraj sveta. Po 13-mesačnej plavbe loďou sa dostal do Indie, kde pre Krista získal tisíce ľudí. Potom do Japonska, kde o evanjeliu nebolo v Krajine vychádzajúceho slnka dosiaľ ani len počuť, aby napokon mohol naposledy vydýchnuť na brehoch Číny, ktorá bola jeho vytúženým misionárskym cieľom. Ale i napriek tejto nesplnenej poslednej túžbe je

sv. Fr. Xaverský vážený vo všetkých týchto krajinách, kde priniesol evanjelium. Do jeho rodného kraja, provincie Navarra, prichádzajú každoročne tisíce pútnikov, medzi ktorými sme boli v tomto roku aj my.

A v čom je jeho duchovné poslanstvo? Raz napísal svojmu spolubratovi v Indii okrem iného i toto: „Ak chceme dobre splniť svoje poslanie v tomto živote, musíme byť ako pútnici pripravení ísť tam, kde môžeme preukázať Bohu, nášmu Pánovi, väčšiu službu.“ Nemá byť práve toto pre budúcich ohlasovateľov evanjelia životným krédom?! Sv. František bol kňazom, ktorý si pre evanjelium vytrpel veľa prekážok, no aj napriek všetkému negatívne, mu nechýbala totálna odovzdanosť a viera v Boha. Všetko, čo robil, robil s veľkou radosťou. Uvedomoval si, že naším cieľom nie je iba bojovať proti zlému, ale mať v sebe veľa dobroty a obdarovávať ňou druhých.

A od sv. Františka je aj táto posledná myšlienka: „Čo je tvoje, Bože, je aj darom pre mňa, a čo je mojím darom, to je aj pre teba.“

Skutočne sme si pri našej príprave na kňazstvo nemohli zvoliť lepšieho orodovníka v nebi. Otec špirituál nám v príprave na túto púť zvlášť odporúčal, aby sme si nezabudli práve na tomto mieste vyprosiť taký oheň do svojho srdca, aby nám ani žiadna zem, ani žiadna misia, ani žiadna farnosť nebola ťažkým krížom, aj keby nás to všetko malo stáť len niečo menej ako 50 rokov Františkovo pozemského života na tejto zemi. A tak v modlitbe aj za naše prvé kňazské pôsobisko sme sa rozlúčili s miestom, ktoré od roku 1506 začalo písať dejiny jedného veľkého človeka-svätca.

ŠTVRTOK: JUBILEJNÉ LURDY

Z hradu Xaver smerovali naše „putovné“ kroky na juh Francúzska, presnejšie do mestečka Lurdy. Toto mesto sa stalo druhým hlavným cieľom našej púte. Jeho význam stúpol o to viac, že počas nášho pobytu nás delili len štyri dni od osláv 150. výročia začiatkov zjavení Panny Márie na tomto mieste. Samotné zjavenia sa začali 11. februára 1858 a skončili 16. júla toho istého roka.

Pútnické miesto, presnejšie celý jeho komplex, sa nachádza na okraji mestečka, ale atmosféru čohosi duchovného cítiť všade naokolo. Veď je to miesto, kde „sa nebo stretlo so zemou“.

Bolo by asi zbytočné detailne opisovať toto miesto, avšak spomeniem aspoň niektoré údaje. Najdôležitejšou časťou tohto mariánskeho pútnického miesta je Massabiellska jaskyňa, kde prebehlo všetkých osemnásť zjavení Panny Márie. Samotná jaskyňa je aj miestom, kde vyviera prameň „lurdskej“ vody. V okolí jaskyne sa nachádzajú štyri baziliky a taktiež aj malé kúpele, do ktorých je privádzaná voda z jaskyne. Okrem iného je potrebné spomenúť, že v samotnom mestečku sa nachádza niekoľko miest spojených so životom svätej Bernadety.

Lurdy ani po 150 rokoch neprestávajú dýchať nádejou a vierou. Je to miesto, kde sa nebo sklonilo k zemi, aby sa dotklo človeka. Preto okrem chorých telesne, ktorých sa tu za 150 rokov vystriedalo približne 70 miliónov, prichádza sem aj mnoho chorých duchovne. Ľudí, ktorých choroba nesie príznaky beznádeje, nevery, nešťastia, nechuti do života a najmä množstva hriechov, ťažiacich ich dušu. Mária prišla sem, na toto miesto, aby pripomenula staré osvedčené povbudenia na vieru a nádej. Pripomína a dáva nám do pozornosti obrátenie, pokánie a modlitbu. Tieto slová často vyslovovala vo svojich posolstvách. Samotný pápež Ján Pavol II. pri svojej poslednej návšteve Lúrd roku 2004

znovu zdôraznil dôležitosť Máriiných slov: „Mária vlastne odporúčala celé evanjelium tromi slovami.“

S mestečkom Lurdy a so samotnými zjaveniami je spojené aj meno sv. Bernadety Soubirousevej. Práve tomuto dievčaťu sa Mária zjavovala pri Massabiellskej jaskyni v roku 1858. K prvému zjaveniu došlo už spomenutého 11. februára, keď 14-ročná Bernadeta neďaleko Massabiellskej jaskyne zbierala drevo. Zjavenia sa neskôr ešte 17-krát zopakovali. Na tejto mladej svätici nás najviac osloví jej jednoduchosť a detinská odovzdanosť Božej matke. Narodila sa v rodine chudobného mlynára v ošarpanom mlyne. Do 12 rokov nevedela čítať ani písať. Hovorí sa o nej, že jediné, čo vedela, bolo modliť sa ruženec a pást ovce. A práve toto jednoduché dievča si vybrala Mária. Prečo?

Bernadeta nevyhľadávala výhody pre seba a bola dôsledná. Kvôli samotným zjaveniam si mnoho musela vytrpieť. Bola posmievaná, opovrhovaná, zatracovaná. A predsa ju si vyvolil Boh. Pri jednom zo zjavení jej Panna Mária povedala: „*Neurobím ťa šťastnou na tejto zemi, ale až v nebi.*“ A naozaj, Bernadeta trpela až do posledných chvíľ. Telesne, ale najmä psychicky. Takmer nikto jej neveril, čo videla a počula. Bola neustále vypočúvaná, psychicky trápená a väznená. Paradoxom je, že ani po vstupe do kláštora Milosrdných sestier sa nič nezmenilo. I tu musela znášať celý rad krívd a ponížení, najmä od predstavenej kláštora. Bernadeta nás učí svojím životom prijímať krivdy a bolesti života s nádejou, že len v nebi dosiahneme opravdivé šťastie.

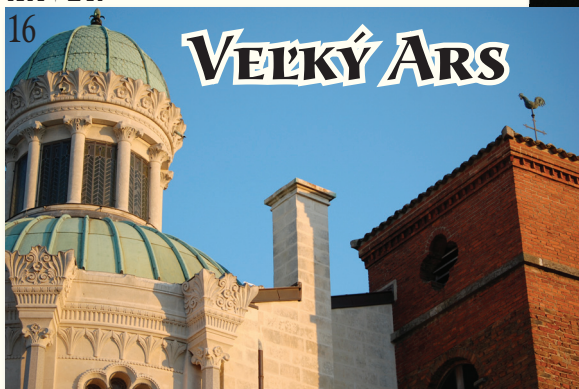
Aj my bohoslovci sme počas jedného dňa stráveného na tomto posvätnom mieste mali možnosť načerpať množstvo milostí. Či už pri svätej omši v Massabiellskej jaskyni skoro na úsvite, alebo pri modlitbe križovej cesty, ako i pri putovaní po miestach, spojených so životom sv. Bernadety.

Z celého dňa na mňa asi najviac zapôsobil moment, keď som si podvečer prišiel sadnúť pred Massabiellsku jaskyňu, aby som sa pomodlil ruženec. Aj napriek značnému počtu ľudí, ktorí sa tu nachádzali, toto miesto zaplavovalo tajomné ticho a nehasnúci pokoj v srdci (aspoň v tom mojom). Do tohto ticha bolo počuť len vtáčí štebot a tichý šepot modlitby Zdravas Mária v rozmanitých rečiach sveta. A ja, hľadiac na Máriu v jaskyni, som pochopil, že Mária sa neustále dotýka srdca každého, kto úprimne túži ísť za Ježišom.

Peter LUPTÁK, 2. ročník

VELKÝ ARS

Ars - nepatrná dedina vo Francúzsku

Miesto svätca

Cestou z Lúrd sme sa zastavili v celkom malej, a predsa svetu tak dobre známej dedine neďaleko Lyonu. V obci Ars-sur-Formans sme sa ocitli v mieste pôsobiska patróna farárov a spovedníkov sv. Jána Máriu Vianneyho. V uliciach sme mali možnosť opätovne sa ocitnúť v 19. storočí, kde stál pôvodný kostolík s rozmermi 11 x 6 metrov. V tom čase Ars obývalo asi 230 ľudí. Dnes sa nad týmto kostolom vypína novodobá Bazilika sv. Filomeny, ku ktorej sa Ján často utiekal. Do vnútra sa vchádza cez pôvodný kostol, v ktorom je jednoduchá kazateľnica, kde Ján Vianney každý deň kázal počas svätej omše o 11. hodine. V tomto kostole bol pôvodne aj pochovaný 45 rokov, kým sa nepostavila nová bazilika. Potom jeho hrob odkryli a našli v ňom jeho neporušené telo. Toto telo následne uložili do pozlátenej bronzovej a sklenenej schránky pod mramorovým oltárom práve v novej bazilike.

Taktiež sme mohli vidieť aj jeho biednu faru, v ktorej prežil 40 rokov kňazstva, poznačeného útokmi zlého ducha. Všetko je v nej zachované tak, ako to bolo počas života tohto farára – tmavá ošarpaná kuchyňa, jednoduchá spáľňa s vysokou posteľou, hlinené nádoby, jeho knihy ležiace na písacom stole a iné veci.

Čo mi môže tento svätec povedať?

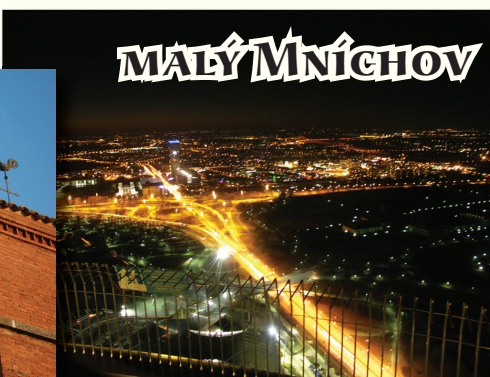
Svätý Ján prišiel do Ars-u pred rovnými 190 rokmi. Uvedomil si, že ak chce opraviť farnosť, musí dať najprv do poriadku jej rodiny a vrátiť otcov deťom a manželkám. Lenže narazil na najbolestnejší kus svojho života. Začali mu prichádzať anonymné listy plné urážok a vyhrážok, vymyslených obvinení, ba dokonca na dverách jeho fary mu počas jeho neprítomnosti kreslili obscénne obrazy a mazanice. A stalo sa aj to, že jedno dievča v susedstve fary v tom čase porodilo dieťa a farára označilo za otca dieťaťa. Vtedy Ján Vianney plný trpkosti a bolesti povedal túto vetu: „*Keby som po svojom príchode do Ars-u vedel, čo ma tu čaká, bol by som na mieste zomrel.*“

Čo môžeme povedať o jeho živote?

Život tohto svätca môže byť vyjadrený jeho myšlienkou: „*Náš Pán je ako matka a my sme ako dieťa, ktoré nesie*

MALÝ MNÍCHOV

PIATOK A SOBOTA:

v náručí. Dieťa je však často zlé, kope, hryzie a škriabe svoju matku, ale ona si to vôbec nevšimá. Vie, že keď ho pustí, spadne. Nedokáže kráčať samo. Takýto je náš Pán: znáša útrapy, všetku našu aroganciu, odpúšťa nám všetky hlúposti, má s nami zľutovanie, ale my..?!“

Čo mi pomohlo uvedomiť si toto miesto?

Bojovať o svätosť za každú cenu. Ján sa nepoddal. Napriek všetkej nevšímavosti a ignorancii obyvateľov sa Ján stiahol do kostola a svojimi modlitbami priam búchal na dvere bohostánku. Tomu, kto sa uňho spovedal, povedal iba pár slov, alebo mu pripomenul nejaký jeho osobný zážitok, na ktorý sa už nepamätal, ale tieto jeho slová mali v sebe takú ohromnú silu, že dokázali preniknúť až do hĺbky duše.

Momentky...

Silným momentom našej púte bola svätá omša priamo pod relikviou tela svätého Jána. I napriek času Ars ostáva malou dedinou, no je otvorený tisíckam pútnikom. Miesto ticha a pokoja. Ars je i miesto odpúšťania a zmierenia sa s Bohom. Ars je miesto, kde pred nepoddajným farárom aj diabol musel kapitulovať.

Mníchov – Slovenská misia

Na závere našej púte, cestou naspäť, sme prechádzali územím Bavorska. Jeho hlavným mestom je Mníchov. Celá oblasť je, na rozdiel od iných oblastí, silno katolícka. Mesto je tretím najväčším v Nemecku (1,3 milióna obyvateľov) a významným medzinárodným obchodným a umeleckým centrom. V 800-ročnom meste sa nachádzajú početné múzeá a niekoľko nádherných barokových a renesančných kostolov.

Potrebuje Mníchov slovenskú misiu?

Po Londýne, Bruseli, Ríme či Paríži je to práve Mníchov, kde sa možno stretnúť s pastoráciou slovenských veriacich. Tých je tam okolo 3500. Počiatok jej dali emigrujúci kňazi, najmä Mons. Zaň v roku 1951. V Mníchove pôsobí takýchto zahraničných misií 24. Slovenskí veriaci majú možnosť v nedeľu zúčastniť sa na sv. omši v slovenskom jazyku. Po nej sa stretávajú v slovenskom spoločenstve.

Aj my sme priamo po príchode navštívili sídlo tejto našej misie v jej príjemných priestoroch na Landsberger Str. Nasledovala svätá omša. Pohostením a krátkym predstavením misie nás privítal jej duchovný správca o. Rudolf Maslák. Po nej sme si prezreli Mníchov zblízka. Svojou krásou nám učaroval nielen známy Marienplatz, ale i rôzne historické zákutia mesta. Zaujímavosťou bolo vidieť obrovský komplex technického múzea, známeho ako Deutsche Museum, ktoré nemá v Európe páru, či Olympijský park, v ktorom sa nachádza bývalý štadión Bayernu Mníchov.

Mníchov je so svojou nezameniteľnou kultúrou pekným svedectvom, ako sa ani v zahraničí nezabúda na svoje materské korene.

Seminárna púť 2. - 10. 2. 2008

Turin

Barcelona

Montserrat

Zaragoza

Xavier

Lurdy

Ars

Mníchov

OČAMI PÚTNÍKOV...

Už sme sa čo-to dozvedeli o jednotlivých miestach, zastávkach našej púte. Nechajme však v nasledujúcich riadkoch prehovoriť niekoľkých pútníkov ich osobnými svedectvami, ako prežívali a prežili tento milostivý týždeň. Položili sme im zopár otázok a tu sú ich odpovede:

1. Ktoré najsilnejšie zážitky si prindšate z púte?
2. Ktoré z navštívených miest vás osobitne oslovilo? Prečo?
3. Ako ste vnímali počas púte spoločenstvo bohoslovcov a predstavených?
4. V čom spočíva význam takejto púte pre jej účastníkov?

1. Jednoznačne víťazí ranná, ešte za tmy slúžená svätá omša pri jaskyni v Lurdoch, kde sa zjavila Panna Mária. Aj napriek chladnému počasiu a skorému vstávaniu ďakujem Pánovi za príležitosť byť osobne účastný na tomto posvätnom mieste.

2. Najviac som sa tešil na Lurdy. Z domu som zvyknutý, že ľudia chodievajú na púť k nám do Trnavy za milostivým slziacim obrazom Panny Márie Trnavskej. Teraz som ja putoval k Panne Márii a malo to svoje čaro.

3. Osem dní v užšom spoločenstve bratov a predstavených bolo pre mňa obohatením. Najväčšiu vďaka má odo mňa pán prefekt, ktorý sa o nás príkladne staral.

4. Význam púte je v oddychnutí si a načerpaní nových síl do ďalších dní a vyprosení si milostí pre seba a pre všetkých, ktorých nesiem vo svojom srdci.

Martin Klement, 3. ročník

1. Atmosféru modlitby a pokoja, ktorú som vnímal na jednotlivých pútnických miestach.

2. Boli to Lurdy, a zvlášť svätá omša, ktorú sme mohli ráno slúžiť pri jaskyni zjavenia Panny Marie. Chcem však spomenúť aj Montserrat, kde som cez jednotlivé miesta vnímal atmosféru tajomstva, ktoré preniká srdce človeka a pozdvihuje dušu k oslave Boha.

3. Bol som povzbudený trpezlivosťou, pochopením a ochotou všetkých zúčastnených, zvlášť keď sme museli dlhší čas prežívať v autobuse pri prekonávaní dlhých kilometrov.

4. Význam takejto púte pre účastníkov osobne vidím v týchto skutočnostiach: v obete, s ktorou je každá púť spojená, vo väčšej otvorenosti Bohu, ku ktorej vyzývajú jednotlivé pútnické miesta, ďalej v oduševnení, ktoré môžeme na týchto miestach precitovať a môže prenikať do nášho života viery a povolania, no a napokon v oživení schopnosti človeka žasnúť nad dielami, ktoré urobil Pán Boh, či vytvoril človek, čo si mnohokrát v našej všednosti a na miestach, kde žijeme, akosi neuvedomujeme a berieme ich ako samozrejmosť.

Jozef Repko, prefekt Kňazského seminára

1. a 2. Je zrejmé, že ranná sv. omša v lurdskej jaskyni či úprimná modlitba v kostole, kde slúžieval Eucharistiou sv. Ján Mária Vianney, sú osobné udalosti, na ktoré sa nezabúda. Pomenoval by som to slovom „bohoslovecká romantika“, lebo sú to živé spomienky, ktoré okrem iných vecí dodajú v ťažkostiach povolania žiadúci pokoj a istotu.

3. Zbliženie sa bohoslovcov s predstavenými, to je podľa mňa základ úspešnej formácie – a táto púť k tomu určite do značnej miery prispela.

4. Cesta za milosťami, tak by som nazval púť. Človek ide s istou duchovnou dispozíciou, aby mohol na miestach, kde prúdia Božie milosti hojnejšie ako inde, prijať posilu a iné vzácne duchovné dary.

Ján Kysel, 1. ročník

1. a 2. Oslovili ma Turín, Lurdy a Ars. Na sv. Don Boscovi (Turín) ma fascinuje jeho odvaha pracovať s mládežou a to, že sa nebál. Prosil som tam za mládež, aby sme boli ozajstnými svedkami Ježiša Krista. Lurdy ma zaujali preto, že tam bol pokoj, a zároveň som si uvedomil, že Ježišov učeník má byť opravdivým synom Božej Matky; máme aj z púte svätcov, ktorí takými boli – don Bosco, Ján Mária Vianney, Bernadetta Soubirousová. Arský farár (Ján Mária Vianney) ma oslovil jednoduchosťou a pokorou. Napriek tomu, že sa mu zo začiatku smiali, išiel priamou cestou za Kristom.

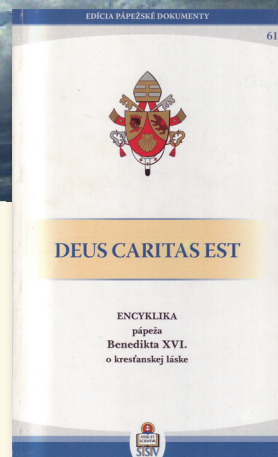
3. Spoločenstvo bolo fajn. Myslím, že sme sa vedeli aj povzbudiť, aj obetovať. Lebo púť má aj svoje obety.

Erik Hanzen, 4. ročník

spracoval Dušan RONČÁK, 1. ročník

Pozrite, ako sa milujú...

Úvahy nad myšlienkami Benedikta XVI.

V jednom príbehu sa hovorí, že raz sa aj v nebi rozhodli zvolať synodu, zasadanie, na ktorom sa mali riešiť dôležité veci. Prišlo celé nebo a synodu slávnostne otvoril sám Ježiš Kristus, ktorý povedal, že ho trápi jedna jediná vec: „Tridsaťtri rokov som na zemi žil, tri roky vyučoval. Zdôrazňoval som, že nie je možné, aby sme stále iba hovorili, že sú potrebné skutky. Dal som sa kvôli tomu ukrižovať a zdá sa, že na zemi to nikto poriadne nepochopil.“

V nebeskej synodálnej aule nastalo veľké ticho. Po nejakom čase sa postavil jeden z anjelov a nasmelo sa spýtal nášho Pána: „Čo chceš robiť? Ako to chceš riešiť?“ Pán Ježiš odpovedal: „Rozhodol som sa, že ľuďom vezmem hlas. Tak, ako kedysi Zachariášovi. Možno to pomôže.“

A stalo sa. Na druhý deň všetci ľudia stratili hlas. Rádio a televízia – zostali nemé. Kňazi vystúpili na kazateľni – zostalo ticho. Onemeli šéfovia v robote, učiteľia v školách. Bol to riadny šok. Ľudia najskôr vykúpili všetky lieky od bolesti hrdla, vybrali všetky injekcie, ktoré mali liečiť hlasivky. No nič nepomáhalo. Potom komusi svitlo: „Stratili sme hlas. To sa nedá liečiť. Čo budeme robiť? Ako komunikovať?“

Na zemi však boli skupiny ľudí, ktorí si nevšimli, že sa im stratili slová. Boli to napríklad mamy. Tie si svoje malé detičky nežne túlili k sebe a nepotrebovali slová na vyjadrenie lásky. Boli to mladí ľudia, ktorí si zaľúbene po-

zerali do očí a nepotrebovali slová. Boli to napríklad Sestry Matky Terezy, ktoré s láskou zberali a ošetrovali chorých, vymývali im rany, kímili tých, ktorí sa už ani nevládali najesť. Ony nezbadali, že im chýba reč. Na vyjadrenie lásky používali gestá, službu, objatie. Tým ostatným, ak sa chceli dorozumievať a medzi sebou komunikovať, nezostávalo nič iné, ako vstúpiť do ich školy. Do školy matiek, do školy mladých, do školy slúžiacich, jednoducho do školy tých, ktorí milujú. Prestalo sa hovoriť a začínalo sa stále viac slúžiť. V nebi zavládla spokojnosť. Ktorési noviny priniesli - poukazujúc na život kresťanov na zemi - veľký nadpis: **Pozrite, ako sa milujú...** O láske sa nehovorilo, nekázalo, nediskutovalo, začínala sa stále viac žiť... Začínalo sa žiť stále viac tak, ako nás to naučil náš Pán. Stále viac tak, ako nám to zdôrazňuje Benedikt XVI. vo svojej encyklike *Boh je láska*, keď hovorí:

Láska sa má dávať, ale nikdy nie iba slovami, avšak skutkom a pravdou. Kresťan vie, že nemusí agitovať. Vie, že láska vo svojej čistote a v sebadarovaní je najlepším svedectvom o Bohu, v ktorého veríme a ktorý nás podnecuje do lásky. Kresťan vie rozoznať, kedy je čas hovoriť o Bohu a kedy je lepšie o ňom mlčať a nechať hovoriť len lásku. Vie, že Boh je láska (porov. 1 Jn 4, 8) a sprítomňuje sa práve vo chvíľach, keď sa nerobí nič iné, len miluje.

Kresťan vie, že nemôže milovať Boha a odmietajúť, ignorovať, nevšimáť si svojho brata. O nenávisti tu už ani nechceme hovoriť. Kresťanovi musí byť jasné aj v jeho živote, že priateľ Ježiša Krista je aj mojím priateľom. Za vonkajším výzorom druhého vidím jeho vnútornú túžbu po gestách lásky, pozornosti. Pozerám sa Kristovými očami a môžem druhému dať viac, než sú len najnevyhnutnejšie veci: môžem mu darovať láskavý pohľad, ktorý potrebuje.

Boh nás pozýva k láske. K láske, ktorá nesmie byť vyjadrená iba slovami, ale hlavne našimi gestami, našimi skutkami, našou službou, ktorou môže byť i úsmev, povzbudenie, pohľad plný lásky. Gestá nemusia byť vždy iba veľké služby. Nezatrudzujme si svoje srdcia. Nečakajme, kým v nebi zvolajú synodu, ale začnime milovať naplno. **Boh je láska a sprítomňuje sa práve vo chvíľach, keď sa nerobí nič iné, len miluje.**

ThDr. Marián BUBLINEC, PhD.

BYŤ ZNAMENÍM, KTORÉMU BUDÚ ODPOROVAŤ

...s Mons. Mariánom Gavendom o Cirkvi a médiách

Po návrate z vianočnej liturgicko-pastoračnej praxe sme v seminári privítali **Mons. Mariána Gavendu**, ktorý nám napriek svojej zaneprázdnenosti poskytol nielen duchovnú obnovu, ale aj rozhovor pre náš časopis.

Otec Gavenda, predstavte nám, prosím, v krátkosti vaše doterajšie pôsobenie.

Bolo plné kontrastov. Po gymnáziu som robil nadväzku cestovného ruchu na hotelovej škole. Paradoxne mi to poradil môj spovedník. Ľudia sa divili, že to je koniec, lebo si mysleli, že pôjdem do seminára, a teraz „hotelka“. Ale bolo to kvôli jazykom a kvôli cestovaniu, za čo som vďačný tomuto kňazovi. Bol som totiž skôr samotár a on mi povedal: „Kňazstvo je jediná sviatosť, ktorá je pre druhých a nie pre nás. Ty sa musíš otvoriť.“ No a spočiatku som sa zapotil – škola, to bola asi moja najintenzívnejšia formácia. Vojna bola tiež zaujímavá, lebo ja som bol dosť knihomol' a zrazu v mladom veku mať toľko voľného času – dá sa povedať, že celé dva roky som bol každú druhú noc v službe. Mal som teda stovky a stovky hodín na premýšľanie. Mediá sa mi

lepili na päty od malého chlapca. Nevedel som ešte som ani rozprávať a už som si „vyrábal“ z cievkov rádio. Neskôr sa mi aj podarilo, i jednoduchá razítková tlačiarňička, potom prepisovanie kníh, išlo to so mnou stále. Len čo som prišiel do Ríma, hneď ma zapriahli do Vatikánskeho rozhlasu, a len čo som sa vrátil, dostal som list, že ma arcibiskup menuje do Katolíckych novín za cenzora. Nikdy som si „angažmá“ nevyhľadával, ale ani neodmietal. Inak som bol rok kaplán v Bratislave a chvíľu v Leviciach, potom prefekt v bratislavskom seminári, než ma menovali za hovorca a do práce s médiami. Spätne vidím, že sa tak kryštalizovala moja forma žitia kňazstva, evanjelizácie cez masmédiá a že za tým od začiatku bol ten, ktorého nazývam Veľký režisér.

Akoby ste sa vyjadrili ako profesionál k nášmu časopisu?

Nečítam všetko, ale pravidelne ho aspoň listujem. Zo všetkých seminárov a z mnohých farností nám ich časopisy chodia do redakcie, a to už niekoľko rokov. Mňa vždy zaujíma, ako je časopis zadaný. Myslím si, že toto ste spravili dobre: podeliť sa s tými, s ktorými žijete

a sú z vašich farností. Že to dáte medzi nich, že vedia, ako ten náš seminarista a jeho kamaráti v tom seminári žijú. Podeliť sa, aby vedeli o vašom živote. A potom podeliť sa o tvorbu, čosi pre ľudí vytvoriť písanou formou. Mnohí redaktori v kresťanských médiách začínali práve pri farskom časopise. Takže verím, že je to aj prvé sito pre nádejných tvorcov pre budúcnosť. Možno o desať, pätnásť rokov všelikto z vás bude na postoch a povie, že začínal pri Xaveri...

Ako vidíte dnešné komerčné médiá a ich vzťah ku katolíckej Cirkvi?

Sú tri skupiny tých, čo sú proti Katolíckej cirkvi. Jednak ešte stále pretrvávajú tie staré štruktúry, kde do ľudí bolo kadečo „hustené“ – alebo za socializmu, alebo v rodine. Oni sú málo informovaní, majú predsudky, nevedia, čo Cirkev v skutočnosti robí, a keby som mal o Cirkvi také skreslené poznanie ako oni, nadával by som na ňu možno ešte viac. Tých je asi tretina. Potom je zhruba na počet druhá tretina, kde sa Cirkev naozaj nesprávne zachovala. Napríklad novinár príde za kňazom a ten ho od dverí vyhodí. Oni potom zanevrú a taký novinár, keďže do redakcie niečo doniesť musí, to potom Cirkvi poriadne okorení. Tak vzniká začarovaný kruh. Keď kňaza či biskupa poriadne skreslia, právom si povie, že s takými nechce nič mať. No špirála tak len narastá. Keď som nastúpil, videl som, že to treba preťať. Práve na to je hovorca, aby eventuálne skreslenie padlo na neho, a nie na biskupov. Oplatilo sa, odpovede som „odlietal“ len tým, čo výpoveď vyslovene zneužili, inak sa podarilo „prepašovať“ aj pozitívne správy. No a potom je tu tretia skupina. To sú to fajn redaktori – hlavne ide o ženy, otvorené a pozorné, avšak len čo zbadajú kolárík, naskočí im nejaká morálna výčitka, najmä ak sa objaví téma potratu a reagujú veľmi odmietavo. Tu je to zas pozitívne, lebo Cirkev musí byť aj „znamení, ktorému budú odporovať“. Zhrnúc, veľmi by som rozlišoval v názve a zatriedení, že to sú také médiá a to také, lebo oni sú na to veľmi citliví. Väčšina mladých novinárov si myslí, že obhajuje pravdu, a slepo ich odsúdiť, že klamú, sa nedá. Oni sú tak trochu vedení za nos. Nieкто vždy potrebuje niekoho diskreditovať, hlavne politikov, a za tým sú peniaze, nie pravda. Treba im skôr otvárať oči.

Ako môžu v mediálnej oblasti čeliť útokom na Cirkev laici?

Pred takými dvesto rokmi to boli práve kňazi, ktorí videli, čo robí nevedomosť a ako sú ľudia na Slovensku manipulovaní, lebo sú nevedomí. Bojovali proti nevedomosti, zakladali nedeľné školy, rozvíjali kultúru, aby ľudí z vtedajšej ubitosti povzniesli. Vedeli, že ak ľudia majú rásť duchovne, musia rásť aj ľudsky.

No časy sa zmenili. V dnešnej dobe to, na čo väčšinou človek myslí, na čo sa hnevá a z čoho sa teší, určujú médiá. Ak nezavedieme mediálnu výchovu, tak máme z ľudí, hoci sú dobrí a inteligentní, analfabetov, s ktorými bude každý manipulovať, ako chce. Keď kňaz potom len odsúdi nejaký film alebo článok, je negativista, pretože stále len niečo odsudzuje. Jeden novinár mi povedal, že my by sme sa nemali volať katolíci, ale protestanti, lebo stále protestujeme. Ale keď ľuďom pomôžeme otvárať oči, naučíme ich samostatne pozeráť napríklad na film a nevidieť tam len zamaskované zlo, ale aj skryté dobro, tak si človek vyberá sám a my nemusíme moralizovať. Osveta, osveta, otvárať ľuďom oči a povedať: „Tatko na to pozerajte.“ My nebudeme môcť ľuďom odhaľovať všetko, kým sa to človek nenaučí sám. Myslím si, že toto je urgentné pole moderného apoštolátu.

Čo robiť preto, aby naše prípadné príspevky v médiách boli čo najviac podľa Božej vôle a na jeho slávu?

Žiť to! Veď vieme, že svedectvo, a nielen to naše osobné, ale aj písomne podané, sa nedá zaprieť. Vidíme to často v reportážach. Bežný jednoduchý človek, keď tomu žije, či je to záhradka alebo iná oblasť, je presvedčivý. Vo viere to platí ešte viac. Mnohé médiá s obľubou vyhľadávajú zatrpknutých či nahnevanych kresťanov. Treba si dať na to naozaj pozor, neventilovať vlastné rozpory, vyžarovať dobrotu a otvorenosť. Keď to človek žije, tak to aj povie.

Čo vás na svojej práci najviac teší a čo zarmucuje?

(Povzdych.) Teší ma napríklad každé nové číslo novín. Už je to sedem rokov, čo som šéfredaktor, a každý utorok prichádza nová zásielka. Človek vie, čo sa za tým skrývalo, koľko roboty za každým článkom. A keď číslo konečne držíte v rukách a uvedomíte si, že o chvíľu bude v 90 tisíc domácnostiach, vždy si poviem, že to stálo za to. A to nielen ja, ale všetci v redakcii. Je tam aj veľa drobných starostí. U mňa je to hlavne pracovná rozdrobenosť a toto stále prepínanie z témy na tému ma unavuje asi najviac.

Nepochybne máte vzácnu schopnosť čítať život, vidieť v súvislostiach, analyzovať a syntetizovať, čo vidno aj na vašich reflexiách o pulze života. Dá sa tomuto umeniu naučiť, alebo sa s tým treba narodiť?

Mňa kedysi, už ako malého chlapca, chytilo ako hobby fotenie. V časopisoch som videl, ako sa napríklad dajú pekne odfotografovať aj staré kontajnery alebo fľašky. To človeka motivovalo samo. Začal som sa akoby inou optikou pozeráť na veci okolo seba. Keď napríklad idem po ulici, poviem si, že práve toto by bola pekná fotka. To sú kontrasty života a človek sa to časom naučí vnímať. Takisto aj vnímanie súvisov: veľa som cestoval a vždy som mal pri sebe maličký notes a písal si malé reflexie. Už mám tých notesov peknú kopu. Keď napríklad mešká autobus či vlak a ľudia bežne znervóznejú, ja si vytiahnem notes a píšem si nejakú reflexiu. Obohacuje ma to navonok – a aj keby nič z toho nevyšlo, pre kňaza sú to najlepšie príklady do kázní – ale potom aj vnútorne. Už to, že si niečo sám pre seba sformulujem, mi pomáha potom o takých myšlienkach jasnejšie hovoriť.

Čo Vás najviac fascinuje, priťahuje na cestovaní?

Tak toto je komplexné. Jednak je tam veľa času na reflexiu. Keď dlho cestujem – dlho znamená niekedy aj 50 hodín v autobuse – pekná reflexívna hudba a pozorovanie krajiny, to je jedna vec, čo ma fascinuje. Alebo to, že som takmer bez ničoho hodený do neznáma. Byť odkázaný ísť z kroka na krok do neistoty. Človek má málo peňazí, nemá nič dohodnuté. Tam musí byť vnímavý aj duchovne. Ďalšia vec je kontakt s ľuďmi. Väčšinou je tam čas

rozprávať sa. Ja som na mnohých miestach bol už ako kňaz. A keď som povedal ľuďom, že to s nimi cestuje kňaz, boli v siedmom nebi. Takže spoznávanie života, krásy prírody, reflexia.

Máte recept, ako harmonicky zladit' také náročné poslanie šéfredaktora novín so životom kňaza, ktorý sa teší zo života, vždy je usmiaty a má dobrú náladu?

Ja to nedelím. Nie že by som si to „musel odrobiť ako šéfredaktor“ a potom ako kňaz ísť cez víkend za pastoračiou. Snažím sa ísť všade ako kňaz. A v médiách sa cítim plne kňazsky vyťažený. Veď väčšinou je to šanca na účinnú evanjelizáciu. Veci si treba naštudovať, premyslieť a to núti neustále rásť. Naschvál veľa cestujem vlakom. Mám celoročný lístok a môžem si vo vlaku pospať, pomodliť sa a veľa čítať.

Tak, ako má každý dedinský či mestský farár aj veľa praktických starostí – faktúry, opravy, výzdobu kostola – tak aj ja ako šéfredaktor mám aj praktické „úctovačky“ – riešenie personálnych záležitostí a pod. No zároveň mám vedomie, že Božie slovo sa šíri aj takto. Kňazom hovorievam, že sme ich predĺžená ruka: ísť každý týždeň do sto domácností a povedať tam aspoň štvrťhodinku niečo duchovné, to nemôžu stihnúť. Nedá sa to, a preto im v tom pomáhame prostredníctvom Katolíckych novín. Viem, že nemeníme Slovensko, ale sú to kamienky do mozaiky: svoje robí kňaz, svoje katechétky v škole a určite do tejto duchovnej mozaiky patrí aj vplyv novín. Dôležité je, aby sme sa navzájom podporovali.

Víkendy mám prevažne pastoračné. Zvyčajne ma pozývajú, keď majú niekde hody či púte, aby som tam kázal. Možno tam oslovím ľudí a postretajú sa s kňazmi, je to cenná spätná väzba. Ale cítim, že to potrebujem aj ako kňaz – konať bezprostrednú kňazskú činnosť. Aj písanie článkov je pastoračia, a tiež účinná, ale keď kňaz nevysluhuje sviatosti, postupne príde aj o sviatosť kňazstva – to je skúsenosť. Idem a kážem, spovedám – ja to ako kňaz potrebujem.

No a či som usmiaty? (smiech) Na jednej besede mi decká dali otázku, či ma dokáže vôbec niečo rozhádzať. Vtedy mi spontánne napadli dve veci: keď šofér môže ísť rýchlo a ide pomaly a keď sa dá niečo povedať jednoducho a niekto to zložito pomotá. Takže...

Ako by ste poradili veriacim zatriktívniť Cirkev pre mladých ľudí?

Myslím, že sa preto aj veľa robí. Ja tie aktivity sledujem celoplošne a všimam si napríklad renesanciu pútnictva na Slovensku. Na púťach je veľa mladých ľudí. Sú tam workshopy, adorácia, zábava, mladí sa aj spoznávajú, vznikajú budúce manželstvá. Je to atraktívne. Asi je tam zážitok spoločenstva, obeta, je to formačné. Taká púť zahŕňa veľa aspektov, ktoré mladí potrebujú. No a potom nie vždy pritiahne práve najvychytenejšia atrakcia. Kdesi vo vnútri aj mladý človek čaká od Cirkvi to tajomné, duchovné, čo prvoplánovo nie je až také atraktívne, a práve keď Cirkev skĺzne len do atrakcií, nepritiahne. Treba aj to, samozrejme, deti potrebujú hru, mladí zábavu. Ale keď im nepodáme to najpodstatnejšie, stane sa z pomôcky cieľ, a to je málo.

Čo by ste na záver odkázali čitateľom nášho časopisu?

Aby ho čítali a aby tam čím viac našli, aby sa nebáli aj písať. A aby spomedzi nich bolo čím viac tých, ktorí prídu aj do seminára!

Za rozhovor ďakuje Ján UHNÁK, 2. ročník

KRÍŽOVÁ CESTA

PRE MINIŠTRANTOV

ÚVOD

Ježišu, sme tu pred Tebou, aby sme sa modlili pobožnosť krížovej cesty. Ani sa nám veľmi nechce, no povedali nám, že takýmto spôsobom môžeme pomôcť tomu, koho máme najradšej. Tí dospelí nám toho už veľa nahovorili a nezdá sa nám, že by všetko bola pravda. Niekedy nás trápia a pritom ešte hovoria: „To všetko len pre vaše dobro!“ Ježišu, preto aspoň na tých dospelých chceme myslieť pri tejto modlitbe. Veríme, že ako-tak vydržíme až do konca.

1. zastavenie

POSLEDNÁ VEČERA

Ježišu, bolo to u starkej. V obývačke mala jeden pestrofarebný obraz, na ktorom bolo veľa ľudí. Vždy mi tak hrdo hovorievala: „Pozri, toto je posledná večera.“ Ja si vždy pomyslím: „Dobre, starká, teš sa ďalej.“ No ja mám radšej tie obrazy, na ktorých je Sidney Crosby, Ovečkin, Beckham, poprípade znesiem ešte tak Cmorika. Starkú mám rád, a tak som si ten obraz raz pozrel bližšie. Zaujali ma tri postavy. Ty, Ježišu, ty si mi bol jasný hneď. Neďaleko teba bol zachmúrený, utiahnutý, nesympatický chlap. Volal sa Judáš, či už neviem ako. Najprv bol vraj tvoj kamarát, no potom ťa zažaloval. Neznášam „bonzovanie“, v našej triede bonzujú baby. A preto ich nemám veľmi v láske. A ani ten Judáš sa mi nepozdáva. Na opačnej strane s takou peknou bradou je vraj Peter. Bol to tvoj skutočný kamarát. Ale aj on sa s tebou pohádal. Starká spomínala zaujímavé slovo, že vraj „zaprel“. Ten Peter, ten mi je sympatický. Lebo aj ja sa s kamarátom niekedy nezhodnem. Nakoniec je zas všetko dobré. Chcem byť ako ten Peter, v žiadnom prípade nie ako ten Judáš.

2. zastavenie

GETSEMANSKÁ ZÁHRADA

Ježišu, potíš sa krvou? To som ešte nevidel. Možno vo filme, ale to bolo sci-fi, a tým neverím. Ja sa najviac potím v škole pred písomkou. Áno, minule, bolo to na „matike“. Veľmi som sa doma neučil a počas písomky som bol spotený viac ako na telesnej, keď hráme basketbal. A to je čo povedať! Ježišu, ty si sa čoho bál? Do školy si nechodil, písomky si nepísal, hmm, kto vie...? Asi sa pri najbližšej príležitosti opýtam starkej...

3. zastavenie

ZRADA A ZAJATIE JEŽIŠA

Ježišu, už som ti hovoril, že neznášam žalovanie. No dobre, chápem, ak ma niekto

požaluje, keď mu robím zle. Raz, bolo to znova na písomke, mal som veľmi dobrý ťahák a ešte lepšie som ho mal skrytý. Ono sa to už črtalo na veľmi peknú trojku, keby nebolo tej Miry. Prihlásila sa a tým škreklavým hlasom zahlásila: „Pani učiteľka, on má ťahák!“ Nechápem, prečo to spravila. Dostal som ďalšiu päťku a „bifloška“ Mira jednotku, ktorú by dostala tak, či tak. Ježišu, naozaj nechápem, či to Judášovi stálo zato...

4. zastavenie

JEŽIŠ PRED VEĽKŇAZOM

Ježišu, viem si ťa predstaviť. Aj ja som stál, ale pred riaditeľkou v riaditeľni. Ja som to okno naozaj nerozbil. Neuverila mi, všetci boli proti mne. Ale asi viem prečo. Posledný týždeň som bol k spolužiakom zlý a oni síce dobre vedeli, že okno rozbil Peter, ale povedali na mňa. V konečnom dôsledku loptu, ktorá do okna letela, som trochu tečoval. Dobre, ale stáť pred riaditeľkou je strašné utrpenie. Ježišu, ak si aj ty tak trpel pred tým veľkňazom, je mi ťa naozaj trochu ľúto. A čo ten veľkňaz od teba chcel?

5. zastavenie

PETER ZAPIERA JEŽIŠA

Peter? Jaj, to je ten, čo sa mi tak páči na tom obraze u starkej. Ježišu, vieš, ja som kamarát so spolužiakmi, chalanmi z ulice, aj s tými, čo chodíme spolu na krúžok, no niekedy to nejde. Hlavne asi keď hrám futbal, vtedy som schopný všetkého, len aby som vyhral. Dokážem bojovať, robiť parádne klučky, niekedy faulujem, to všetko by nebolo až také zlé. Chalani berú za najväčší podraz, keď „filmujem“. No povedz, Ježišu, nie je to šikovnosť, že na súťažných zápasoch mi rozhodcovia skoro vždy na to skočia? Takto som vybojoval sedem jedenástok. Zaujímavé však bolo, že protihráči, s ktorými som bol dovtedy dobrý kamarát, sa po takom zápase správali ku mne čudne. Jeden mi raz povedal, keď som pred ním takú jedenástku vypracoval, že som zaprel naše priateľstvo. Aha, začínam chápať, prečo mi je Peter taký blízky. A ako sa cítil môj priateľ a ty, Ježišu, to neviem či niekedy pochopím.

6. zastavenie

JEŽIŠ PRED PILÁTOM

Ježiš, ten Pilát je presne ako naša triedna. Ona nie je zlá, v podstate ju máme radi. Štve nás len to, že nám každý týždeň číta ten trápny školský poriadok. Ona vždy tvrdí, že jej to je tiež ľúto, ale, že to musí. Ju za to aspoň platia, ale čo my? Čo z toho máme? Á, už viem, čo z toho mám. Raz, keď som náhodne počúval to jej čítanie, som zistil, že aj učiteľky sú povinné na konci školského roku vrátiť to, čo zhabú nám žiakom cez rok. Ja som v tom videl veľkú šancu, lebo zemepisárka, veľmi nepríjemná učiteľka, vždy, keď má dozor, tak mi zhabe loptičku, s ktorou hráme v triede futbal. Do konca minulého roku mi ich zhabala šesťnásť. Prišiel posledný deň. Hneď ráno bežím za zemepisárkou po svoje loptičky. Ona ma hneď

odbila krikom, aby som vraj nebol drzý. Nahnevane a odvážne bežím do riaditeľne. Som presvedčený, že riaditeľka musí byť na mojej strane, veď školský poriadok je pre ňu životne dôležitý – aspoň to raz tak tvrdila, keď mala akýsi prejav. Ale nemal som tam chodiť, bol by som si ušetril ďalšie sklamanie. Riaditeľka s nevinnou tvárou tvrdila, že ona s tým nič nemá a jej sa to netýka. Cítil som sa veľmi podrazený a odsúdený. Ty, Ježišu, ten pocit asi poznáš, však?

7. zastavenie

JEŽIŠ KORUNOVANÝ TRNÍM

Nášho farára mám tiež asi rád. Preto chodím sem-tam miništrovať. Miništrovanie sa mi celkom páči. Všetci sa po mne pozerajú a po omši hovoria, ako mi to pristane. Ale späť k nášmu farárovi. Bolo to už dávno, zobral nás na faru. Bola Veľká noc, či pred Veľkou nocou, lebo kúpať sme išli až o tri dni, čiže bol piatok. Na tom až tak nezáleží. Ten deň som si zapamätal preto, lebo náš kňaz vytiahol zo skrine trňovú korunu a zaujímavý bič. Hovoril nám, že podobnú korunu si mal aj ty na hlave. Ešte nepríjemnejší sa mi zdal ten bič. Tie háčiky na konci vyzerali strašidelne. To naozaj ťa bičovali takým strašným bičom?

8. zastavenie

JEŽIŠ JE ODSÚDENÝ A BERIE KRÍŽ

Kríže sa mi celkom páčia, hlavne tie, čo nosíme na krku. Je to moderné a nosíme ich skoro všetci chalani v triede. Raz to zbadala naša katechétka z „nábožka“. Bola z toho celá „happy“. Presviedčala nás, aby sme si dali na retiazku aj Pannu Máriu. Na ďalšiu hodinu nám ju priniesla a povedala, že je aj posvätená. Okrem toho dodala, že kríž aj s medailónom nás budú chrániť. Či ma chránia, neviem, no viem, že sa mi to ako imidž páči. Ježišu, ktovie či sa to páči aj tebe...?

9. zastavenie

ŠIMON Z CYRÉNY

Môj otec, Ježišu, je správny chlap. Patrí do okruhu tých, ktorých mám rád. Doma robíme skoro všetko spolu. Ide so mnou na futbal, niekedy sa so mnou dokonca aj hrá. Keď je so mnou zle, až tak po mne nekričí. Sem-tam mi pomôže s domácimi úlohami. Trikrát v živote som od neho veľmi dostal. Tvrdí, že mi to pomohlo. Neviem, či mi bitka pomáha, ale keď to tvrdí otec... Ježišu, tiež na „nábožku“ sme sa učili, že tvojím otcom je Otec nebeský. Teda ten, čo je v nebi, a nie tu na zemi. To preto ti pomáhal s tým krížom Šimon a nie tvoj oco?

10. zastavenie

PRIBÍJANIE NA KRÍŽ

Ježišu, ten film sme pozerali doma, vieš, ten od Mela Gibsona. Tam som videl, ako

ťa pribíjajú. Nejaký ten horor som si už pravdaže tajne pozrel, ale pri tomto zábere som mal zvláštny pocit. Nič som na sebe, pravdaže, nedal znať, lebo vedľa mňa sedela mamina a sestra, ktoré zhikli a zavreli oči. Ja som sa tváril, že je všetko v pohode, ale, neviem prečo, nebolo mi všetko jedno.

11. zastavenie

JEŽIŠ NA KRÍŽI ZOMIERA

Smrť sa ma netýka. Alebo hej? Zomrela mi jedna starká, ale to som bol ešte malý. Ešte si pamätám aj na strýkovu smrť, ten mal rakovinu. To som už chodil do školy. Všetci boli z toho takí čudní, ale po pár dňoch všetko doma bežalo po starom. Naozaj, Ježišu, neviem, čo si mám myslieť o smrti, ani o tej tvojej.

12. zastavenie

JEŽIŠOVI PREPICHUJÚ SRDCE

Hej, viem, Ježišu, volá sa to pašie. Som dobrý, čo? Veď som ti už spomínal, že sem-tam miništrujem. Tam sa o tom hovorí. Tie pašie sa mi zdajú dáke dlhé. Hlavne keď ich spievajú tety z chóru. Raz sme celý čas museli stáť, myslel som si, že zomriem, tak ma boleli nohy. Vtedy som sa doma sťažoval a mamina mi povedala: „Na futbale dokážeš byť na nohách deväťdesiat minút a na omši ti je veľa dvadsať.“ Asi mala pravdu...

13. zastavenie

JEŽIŠA SKLADAJÚ Z KRÍŽA A POCHOVÁVAJÚ

Pohreb je to, čo ma trochu desí. Pár som ich aj absolvoval. Truhla, divné spevy, jama. To si najviac pamätám. Aha, a ešte ten rev. Ježišu, neviem, čo k tomu viac dodať.

14. zastavenie

ZMRŤVYCHVSTANIE

Zmŕtvychvstanie? Toto je pre mňa úplná záhada. Keď som v kostole, tak sa mi zdá, že tomu verím, lebo náš farár pôsobí veľmi presvedčivo. Ale na iných miestach sa nad tým vôbec nezamýšľam, jednoducho, netrápi ma to. Ježišu, čo si o tom myslíš ty? Budem sa nad zmŕtvychvstaním zamýšľať, keď už budem dospelý?

ZÁVER

Ježišu, tak sme to spolu nejako zvládli. A vieš, že ťa obdivujem? Nechápem, ako si to mohol všetko vydržať. Pre mňa si jednoducho frajer.

NOVÉ DIECÉZY

Benedikt XVI. zreorganizoval rímskokatolícke diecézy na Slovensku

Benedikt XVI. dekrétom zo 14. februára 2008 rozhodol o reorganizácii diecéz latinského obradu. Rozhodol aj o zriadení novej Bratislavskej arcidiecézy a Žilinskej diecézy. Do západnej provincie teda patria: Bratislavská arcidiecéza, Trnavská arcidiecéza (sufragánna), Banskobystrická diecéza, Nitrianska diecéza a Žilinská diecéza. Do východnej provincie patria: Košická arcidiecéza, Spišská diecéza a Rožňavská diecéza.

Za nového bratislavského arcibiskupa vymenoval Svätý Otec Mons. Stanislava Zvolenského, doterajšieho svätiakeho biskupa Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy. Mons. Ján Sokol zostáva na vlastnú žiadosť arcibiskupom Trnavskej arcidiecézy. Za nového žilinského biskupa vymenoval J. E. Mons. Tomáša Galisa, doterajšieho svätiakeho biskupa Banskobystrickej diecézy.

Z príhovoru kardinála Jozefa Tomka slovenským biskupom

„Dnes katolícka Cirkev v Európe slávi liturgický sviatok sv. Cyrila a Metoda, spolupáterov Európy. Táto naoko malá pozornosť nám na Slovensku pripomína dejinné nadviazanie týchto krokov na cyrilometodské duchovné dedičstvo, zakotvené aj v preambule našej ústavy. Tieto dnešné kroky sú ovocím viery, ktorú našim predkom účinne hlásali solúnski bratia. Treba nám z hĺbky srdca ďakovať všemohúcemu Bohu a Svätej Stolici.“

Povďačnosť nás zaväzuje naplniť vonkajšie zmeny rastom vo vnútornom náboženskom a duchovnom živote. Keď ste vy, biskupi, študovali a navrhovali dnes zverejnené zmeny, viedli vás pastoračné úmysly a požiadavky, ktoré umožnia lepšiu a účinnejšiu pastiersku službu a správu jednotlivých partikulárnych cirkví v duchu Druhého vatikánskeho koncilu. Reorganizáciu si vyžiadali nové potreby a zmeny, ktoré nastali v našej krajine na viacerých poliach. Chcete byť pastiermi, ktorí sú na čele, ale aj uprostred vašich ovečiek, byť im neustále k dispozícii a stále lepšie vykonávať úlohu učiť, posväcovať a spravovať vám zverených veriacich, byť stredobodom ich jednoty, hybnou dušou, otcom pre kňazov a zasvätené osoby, ohlasovať evanjelium všetkým.“

Z tlačovej správy KBS k reorganizácii rímskokatolíckych diecéz na Slovensku

„Dávame na vedomie všetkým klerikom, že ohľadne ich príslušnosti k diecézám Svätý Otec rozhodol, že ostávajú na svojich miestach, teda zostávajú kňazmi tej diecézy, ku ktorej farnosť ich terajšieho pôsobenia prináleží. Po uplynutí dvoch rokov bude možné z vážnych príčin individuálne požiadať o zmenu.“

Chceme povzbudiť všetkých veriacich, aby rozhodnutia Svätého Otca, ktoré majú za cieľ predovšetkým ich dobro a zintenzívnenie pastoračného úsilia Cirkvi, prijali s nádejou, vierou a vďakou Svätému Otcovi. Spoločne sa modlime, aby reorganizácia diecéz priniesla požehnané ovocie.“

Dekanáty Banskobystrickej diecézy:

Banská Bystrica - katedrála, Banská Bystrica - mesto, Banská Štiavnica, Bojnice, Detva, Hontianske Nemce, Kláštor pod Znievom, Levice (Levice - mesto, Bátovce, Čajkov, Hontianske Trst'any, Hronské Kosihy, Krškany, Mýtne Ludany, Santovka, Žemberovce, Nová Dedina, Pečnice, Pukanec), Martin (Turčiansky Peter, Valča), Nitrianske Rudno (Lehota pod Vtáčnikom, Nováky, Podhradie), Nová Baňa, Partizánske, Prievidza, Slovenská Lupča, Šahy, Veľký Krtíš, Zvolen, Žiar nad Hronom

Dekanáty Žilinskej diecézy:

Bytča, Čadca, Ilava, Kysucké Nové Mesto, Martin (Martin, Martin-sever, Priekopa pri Martine, Sučany, Turany, Vrútky), Považská Bystrica, Púchov, Rajec, Žilina.

Rožňavskú diecézu tvoria všetky pôvodné dekanáty diecézy plus dekanát Brezno.

Reorganizácia diecéz a náš seminár

V akademickom roku 2007/2008 sa formuje v Kňazskom seminári sv. Fr. Xaverského spolu 41 bohoslovcov (z toho 2 rehoľní). Z tohto počtu pochádzalo pred dátumom reorganizácie z územia mimo Banskobystrickej diecézy 9 bohoslovcov. Po 14. februári z nich územne pribudol do Banskobystrickej diecézy 1 bohoslovec, zo „starého“ územia z počtu 30 diecéznych bohoslovcov však odbudli až piati. V súčasnosti teda v našom seminári z počtu 39 diecéznych bohoslovcov trvalým pobytom patria 26 do Banskobystrickej, dvaja do Žilinskej a 4 do Rožňavskej diecézy, siedmi do iných diecéz.

O statuse a príslušnosti bohoslovcov zatiaľ rozhodnuté nie je, na rozhodnutia biskupov a kompetentých autorít sa zatiaľ musí počkať. Hoci všetci terajší badínski seminaristi nastupovali na štúdiá za Banskobystrickú diecézu, situácia je nateraz otvorená, nakoľko na rozdiel od doby pred reorganizácie, keď mala každá diecéza západnej provincie svoj vlastný seminár, teraz budú v troch seminároch študovať bohoslovci piatich diecéz.

Západná provincia:

- Bratislavská arcidiecéza
- Trnavská arcidiecéza
- Nitrianska diecéza
- Žilinská diecéza
- Banskobystrická diecéza

Zo zdrojov TK KBS a vlastných (du; ju).

Mons. TOMÁŠ GALIS biskupom Žilinskej diecézy

Za nového žilinského biskupa vymenoval Benedikt XVI. J. E. Mons. Tomáša Galisa, doterajšieho pomocného biskupa Banskobystrickej diecézy.

Mons. Tomáš Galis sa narodil 22. decembra 1950 v Seliciach v okrese Šaľa. Študoval na RKCMBF v Bratislave, v rokoch 1993-1995 na Pápežskej teologickej akadémii v Krakove. V roku 1998 získal titul doktor teológie na RKCMBF UK. Za kňaza bol vysvätený 6. júna

1976. Pôsobil ako kaplán v Hriňovej a v Brezne, neskôr ako správca farností v Lazanoch, Klaku a Veľkom Poli. V roku 1990 bol farárom a dekanom v Banskej Bystrici a zároveň generálnym vikárom diecézy. V období 1990-1999 bol rektorom Kňazského seminára sv. Františka Xaverského a za jeho pôsobenia bola postavená aj súčasná budova seminára v Badíne. Biskupskú konsekráciu prijal 25. septembra 1999 vo farskom Kostole nanebovzatia P. Márie v Banskej Bystrici. Dňa 14. februára 2008 bol vymenovaný za žilinského diecézneho biskupa.

Na rozlúčku pripájame zopár prianí:

14. február 2008 je historickým okamihom v dejinách nášho Slovenska. Nové rozdelenie diecéz prinieslo zmeny aj u nás. Pozmenili sa hranice. Niektorí spolubratia pripadli do iných diecéz a zasa druhí z iných diecéz prišli, aby s nami vytvárali jednu spoločnú kňazskú rodinu. Medzi tými, ktorí odchádzajú, je aj náš bývalý pomocný biskup Mons. Tomáš Galis, bývalý rektor nášho seminára, vedúci Katedry pastorálnej teológie a moderátor štúdia, lebo Svätý Otec ho vymenoval za diecézneho biskupa novej diecézy v Žiline.

Pán biskup Tomáš! Horlil si v našej diecéze za jednotu kňazov okolo diecézneho biskupa Rudolfa podľa zásady: Farsi uno! (Činiť jedným!) Viedol si deväť rokov náš seminár. Teraz si na novom mieste. Nech Ti Pán dá dobrých spolupracovníkov, aby aj oni s Tebou vytvárali spoločnú diecéznu rodinu.

ThDr. Vojtech Nepšinský, rektor seminára

Vždy sme mali radosť, keď otec biskup Tomáš prichádzal do seminára, veď to bol jeho druhý domov. Úprimne mu prajeme, aby svoje bohaté skúsenosti a vedomosti využil v tejto novozriadenej diecéze. Zároveň Vám vyprosujeme, otec biskup, do ťažkých, ale krásnych dní lásku spolu s ostatnými božskými čnosťami a silu celoživotnej obety.

sestra Inviolata, Kongregácia sestier Najsvätejšieho Vykupiteľa

K týmto prianiam sa pripájame i my bohoslovci a sľubujeme do budúcnosti rozhojňovať za Vás našu veľkú kyticu modlitieb.

Ďakujeme za všetko!

do dá LÚČ

NOVÉ RÁNO

*Dve drevené ramená, ktoré križujú svet
Na nich visí živá láska, ktorá sňala sveta hriech
Len jediná láska dáva ako nikdy
Slávnostne kroou sfarbená, jej ozdobou sú stigmy*

*Minúty bežia, po noci začne svitať
Nočné lampy ukazujú pravdu, no šero ju chce skrývať
Jedným okom vidieť kríž, druhým vlastnú chudobu
V jednej ruke objať Boha, v druhej vlastnú slobodu*

*Mozaiku ľudských snov rozsypala poobedná siesta
Boží duch osvietil noc, temné ľudské hniezda
V to nové ráno, keď po nekonečnej noci začalo svitať
Starý človek umrel a s novým sa treba zviatať*

*Noc zomrela a deň osvietil Kríž
Drevené ramená spojili zem a nebeskú výš
Krvavé rany sa nehoja, no obmývajú mesto
Spečatený kríž i Baránkova krv – to víťazné gesto*

*Nový deň prišiel, nekončí a už je navždy tu
Ľudské srdce putuje a zažíva Golgotu
No len kvapky uhasia smäď na nekonečnej ceste
Dodnes visí ešte kríž v každej dedine i meste*

Peter Píš